

Številka: 501-01-1/2023/2
Ljubljana, 13. 3. 2023

Predlog

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 15. 3. 2023, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20 in 67/22), obravnaval Pobudo Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev za uvrstitev poklica optometrist na seznam poklicev za zdravstveno dejavnost, ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US, 21/13-ZFDO-F, 81/18-odl. US in 16/23) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev ter Ministrstvu za zdravje predlaga, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev se glasi:

Minister za zdravje naj odredi, da se na seznam poklicev za zdravstveno dejavnost - seznam poklicev zdravstvenih sodelavcev - uvrsti samostojen zdravstveni poklic (OPTOMETRIST, SKP 08 2267).

Obrazložitev:

Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev se je na 4. seji 15. 2. 2023, na pobudo državnega svetnika Aleša Pulka, predstavnika obrtnikov, seznanila z dolgotrajno problematiko neuvrščeniosti poklica optometrista na seznam poklicev za zdravstveno dejavnost, na katero je Državni svet neuspešno opozarjal že v VI. mandatu.

Zgodovinska analiza podatkov v zvezi s poklicem optometrist v Republiki Sloveniji je pokazala, da je slednji že bil vpisan v Bazi podatkov izvajalcev v zdravstveni dejavnosti (BPI), predhodnici Registra izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ), v katerega se vnašajo podatki iz seznama poklicev za zdravstveno dejavnost, ki ga na podlagi 3. odstavka 62. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ in 14/23 – odl. US; v nadaljevanju: ZZDej) določi minister za zdravje. V BPI se je poklic optometrist vodil pod šifro 42, vanj pa je bil vpisan leta 2009.

Ob ukinitvi BPI in vzpostavitvi RIZDDZ ter posledično sprejemu Odredbe o seznamu poklicev za zdravstveno dejavnost (Uradni list RS, št. 4/14) pa je naveden poklic brez utemeljitve izostal iz seznama poklicev po tretjem odstavku 62. člena ZZDej. Prav tako poklic ni bil uvrščen v veljavno Odredbo o seznamu poklicev za zdravstveno dejavnost (Uradni list RS, št. 111/22). Je pa poklic optometrista še vedno zaveden v Standardni klasifikaciji poklicev, in sicer pod šifro SKD 08 2267.

Dejavnost optometrija, za izvajanje katere so usposobljeni optometristi, je v Standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD) razvrščena med druge zdravstvene dejavnosti (86.909), t. j. dejavnosti, ki jih ne opravljajo zdravniki, ampak drugi zdravstveni delavci, usposobljeni za delo s pacienti.

Specialistični izobraževalni program s področja optometrije, ki se izvaja po prvo- in drugostopenjskem Bolonjskem programu, daje optometristom dovolj strokovne podlage za samostojno izvajanje storitev v zvezi s primarno oskrbo vida, merjenem dioptrije, predpisovanjem očesnih pripomočkov (korekcijska očala, kontaktne leče ter pripomočki za slabovidne) ter svetovanjem o njihovi uporabi.

Trenutna ureditev v Republiki Sloveniji vsem, ki so poklic optometrista pridobili v kateri od držav EU, kjer je navedeni poklic reguliran, onemogoča zaposlitev v Republiki Sloveniji, kar jih spodbuja k iskanju priložnosti za zaposlitev v tujini. Na tak način Republika Slovenija izgublja pomemben del potencialnega dodatnega zdravstvenega kadra, za katerega se sicer na splošno vseskozi opozarja, da ga bistveno primanjkuje. Iz tega razloga bi bilo treba narediti konkretnjše in predvsem hitrejše korake vsaj na tistih področjih, kjer je potencialni dodatni kader za razbremenitev zdravstvenega sistema že izobražen in posledično že na voljo za aktiven vstop v sistem.

V skladu s trenutno ureditvijo lahko v Republiki Sloveniji pregled vida in predpisovanje očal izvajajo izključno zdravniki specialisti oftalmologije. Taka ureditev Slovenijo uvršča med manjše število evropskih držav, v katerih navedenih storitev ni omogočeno opravljati tudi optometristom, ki so usposobljeni za samostojno nudenje storitev v zvezi s primarno oskrbo vida, merjenjem dioptrije, predpisovanjem očesnih pripomočkov (korekcijskih očal, kontaktnih leč ter pripomočkov za slabovidne) ter svetovanjem o njihovi uporabi. Glede na pomanjkanje zdravnikov specialistov oftalmologije, kar se odraža tudi v dolgih čakalnih vrstah na njihove storitve, bi lahko ponovna uvrstitev poklica optometrista na seznam poklicev za zdravstveno dejavnost - seznam poklicev zdravstvenih sodelavcev - bistveno pospešila izvajanje storitev na področju vida, prav tako pa pripomogla k njihovi kakovosti.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zdravje, da pobudo prouči in v skladu s šestim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20 in 67/22) nanjo v roku 30 dni odgovori.

